

Een zinvol DPIA

Schipperen tussen praktijk en
formaliteit

*“Laten we het niet ingewikkelder
maken dan nodig”*

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

● Over de sprekers

Arjen Heijstek
*Procesregisseur Doceren en
Leren*

Vrije Universiteit Amsterdam
(VU)

a.t.heijstek@vu.nl

Arjen Deenen
*Functionaris
gegevensbescherming*

Min. OCW – DUO

arjen.deenen@duo.nl

DPIA: Data Protection Impact Assessment

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Wat hoop je dat aan bod komt in deze sessie?

● Inhoud

- Waarom een DPIA?
- Hoe pak je het aan?
- Rijksmodel
- Enkele punten uit het model:
 - Verwerkingsdoeleinden, doelbinding
 - Rechtsgrond
 - Noodzaak en evenredigheid
 - Risico's
- Enkele aanvullende tips

Waarom een DPIA?

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

● Waarom een DPIA?

- Veelal nieuwe applicatie/toepassing
- Proces(beschrijving) of plan verduidelijken
- Helpt om de verschillende belangen af te wegen
 - Betrokkenen meenemen in het proces
- Risico's in brede zin in kaart brengen en verminderen
- Verbeteren en/of efficiënter maken van processen
- Goede afspraken met de leverancier
- Checklist of je wel aan alles denkt
- ..
- DPIA wettelijk verplicht

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

● Hoe pak je het aan?

- Wie schrijft het?
- Wie moet je betrekken?
- Rijksmodel (of andere modellen)
- Gebruik voorbeelden
- Bekende valkuilen

● Rijksmodel

1. Beschrijving kenmerken gegevensverwerking

1. Voorstel
2. Persoonsgegevens
3. Gegevensverwerkingen
4. Verwerkingsdoeleinden
5. Betrokken partijen
6. Belangen bij de gegevensverwerkingen
7. Verwerkingslocaties
8. Technieken en methoden van de gegevensverwerkingen
9. Juridisch en beleidsmatig kader
10. Bewaartermijnen

2. Beoordeling rechtmatigheid gegevensverwerking

1. Rechtsgrond
2. Bijzondere persoonsgegevens
3. Doelbinding
4. Noodzaak en evenredigheid
5. Rechten van de betrokkenen

3. Beschrijving en beoordeling risico's voor de betrokkenen

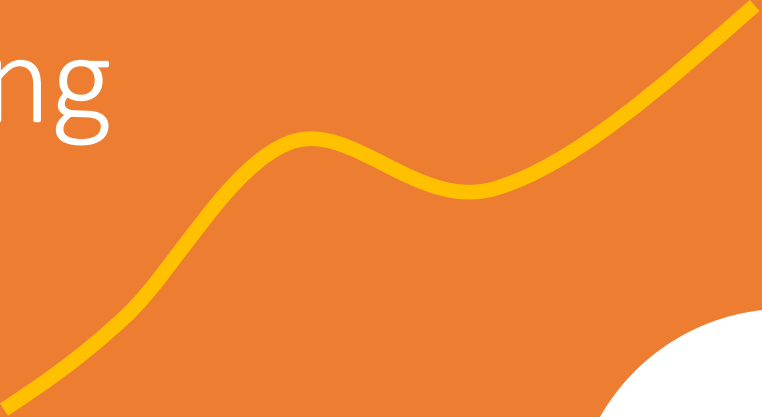
4. Beschrijving voorgenomen maatregelen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Verwerkingsdoeleinden Belangen Doelbinding

● Verwerkingsdoeleinden

- Algemeen doel
 - Voorbeeld 1: “Het uitvoeren en volgen van onderwijs.”
 - Voorbeeld 2: “(...) het bevorderen en handhaven van academische integriteit bij studenten in het onderwijs.”
- Doel per verwerking
 - Maak een tabel met de verwerkingen. Denk in grote(re) stappen.
 - Voorbeeld:

Gegevensverwerking	Verwerkingsdoeleinde
Authentiseren	Enkel toegang verlenen tot video's waar de betrokkenen toegang tot dienen te hebben.
Delen	Andere gebruikers toegang verschaffen tot de betreffende video en laten weten wie de eigenaar van de video is. (...)
Opdrachten geven en beoordelen	De docent kan bij studenten een opdracht uitzetten en deze beoordelen op de door de student gegeven respons.
Rapporteren	Inzichtelijk maken hoe/welke video's bekeken zijn

● Doelbinding

- Voor welke doelen zijn gegevens initieel verzameld?
- Worden gegevens na het proces nog voor andere doelen ingezet?

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Op grond waarvan denk
jij dat je dit mag?

Toestemming, misschien?

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

VU **VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM**

● Rechtsgrond

- Grondslagen:
 - Gerechtvaardigd belang (toegangsbeveiliging, interne nieuwsbrief)
 - Wettelijke plicht (aanleveren gegevens inkomstenbelasting)
 - Taak van algemeen belang (verstrekken onderwijs, onderzoek)
 - Uitvoering overeenkomst (arbeidsovereenkomst, koopovereenkomst)
 - Toestemming (nieuwsbrief, medisch onderzoek)
 - Vitale belangen (reanimatie setting)
- Grondslag volgt vaak uit het doel van de verwerking
 - Veelal juridische exercitie
 - Andere beginselen zijn vaak belangrijker

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

● Noodzaak en evenredigheid

Vb:

De inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen staat in evenredige verhouding tot de verwerkingsdoeleinden van het opstarten, begeleiden, beoordelen en archiveren van eindwerken van studenten.

Deze verwerking is noodzakelijk om het onderwijs te kunnen verzorgen waardoor studenten academische graden kunnen verwerven.

De verwerkingsdoeleinden kunnen in redelijkheid niet op een andere, voor de betrokkenen minder nadelige wijze, worden verwezenlijkt.

Tip: praat de juristen na.

● Risico's

- Meer dan datalekken
 - Be creative (vererger, dramatiseer)
 - Verantwoordelijkheden & PDCA-cycli
 - Kans en impact uniformeren
 - Impacttabel
 - Terugkoppeling naar inkoop?
 - Verschil bruto- en nettorisico
- Vb:

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

● Risico's

#	Risico	Classificatie risico (zie tabel hierboven)	Maatregel(en)	Restrisico
2	Video wordt per ongeluk openbaar op het internet geplaatst i.p.v. besloten binnen de VU.	Laag risico	User interface van Panopto is gebruiksvriendelijk op dit punt. Default settings zijn altijd dat de video alleen voor jezelf of een beperkte groep (bijvoorbeeld de deelnemers aan de betreffende Canvas-cursus) zichtbaar is.	
3	De gemaakte video wordt voor een ander doel ingezet dan het oorspronkelijke doel.	Medium risico	Toegang is ingericht op basis van "need to know" en "least privilege". Instructie geven en blijven geven aan medewerkers en studenten van de VU op dit onderwerp.	We zijn hier afhankelijk van het privacybewustzijn van de medewerkers en studenten en we kennen geen programma om verplicht instructie hierover te volgen, dus substantieel
4.	Docenten maken niet rechtsgeldige gevolgtrekkingen uit gegevens van studenten die voor een ander doel zijn verzameld. Bijvoorbeeld een	Hoog risico	Docenten moeten voor onderwijs transparant zijn in de wijze van beoordelen. Docenten hebben	

● Leveranciers

Wisselend per leverancier:

- Wel of niet de standaard DPA van de leverancier
- Vragen staat vrij
- Beginnende leveranciers zijn vaak erg blij als je dit serieus oppakt

● Vragen en opmerkingen?

Naast de vragen, zijn er aanwezigen die concretere documenten willen ontvangen:

- Modellen?
- Voorbeelden?
- Beleidsstukken?
- Uitgevoerde DPIA's?
- Gezamenlijke DPIA-sessie organiseren?